

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 15 grudnia 2015 r.*

Skarga o stwierdzenie nieważności — Rozporządzenie (WE) nr 1385/2013 — Dyrektywa 2013/62/UE — Dyrektywa 2013/64/UE — Podstawa prawna — Artykuł 349 TFUE — Najbardziej oddalone regiony Unii Europejskiej — Zmiana statusu Majotty względem Unii Europejskiej

W sprawach połączonych od C-132/14 do C-136/14

mających za przedmiot skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 263 TFUE, wniesione w dniu 21 marca 2014 r.,

Parlament Europejski, reprezentowany przez I. Liukkonena (C-132/14) oraz przez L. Visaggia i J. Rodriguesa (C-132/14 i C-136/14), działających w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca w sprawach C-132/14 i C-136/14,

Komisja Europejska, reprezentowana przez R. Lyala (od C-133/14 do C-135/14), W. Möllsa (od C-133/14 do C-135/14), D. Bianchiego (C-133/14 i C-135/14) oraz przez D. Martina (C-133/14 i C-134/14), działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawach od C-133/14 do C-135/14,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez A. Westerhof Löfflerową, E. Karlsson, F. Florinda Gijóna i J. Czuczaię, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez M. Sampola Pucurulla, działającego w charakterze pełnomocnika,

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, F. Fizego, D. Colasa i N. Rouam, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Portugalską, reprezentowaną przez L. Ineza Fernandesę, B. Andradego Correię, M. Duarte i S. Marques, działających w charakterze pełnomocników,

interwencji,

* Język postępowania: francuski.

TRYBUNAŁ (wielka izba)

w składzie: K. Lenaerts, prezes, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J.L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev (sprawozdawca) i C. Toader, prezesi izb, E. Levits, J.C. Bonichot, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund i C. Vajda, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Wahl,

sekretarz: I. Illéssy, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 21 kwietnia 2015 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2015 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Skargami odpowiednio w sprawach C-132/14 i C-135/14 Parlament Europejski i Komisja Europejska wnoszą o stwierdzenie nieważności rozporządzenia Rady (UE) nr 1385/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 850/98 i (WE) nr 1224/2009 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009, (UE) nr 1379/2013 i (UE) nr 1380/2013 w związku ze zmianą statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 354, s. 86).
- 2 Skargami odpowiednio w sprawach C-133/14 i C-136/14 Komisja i Parlament wnoszą o stwierdzenie nieważności dyrektywy Rady 2013/64/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy Rady 91/271/EWG i 1999/74/WE oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2006/7/WE, 2006/25/WE i 2011/24/UE w związku ze zmianą statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 353, s. 8).
- 3 Skargą w sprawie C-134/14 Komisja wnosi o stwierdzenie nieważności dyrektywy Rady 2013/62/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2010/18/UE w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC w związku ze zmianą statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 353 s. 7).

Zaskarżone akty

Rozporządzenie nr 1385/2013

- 4 Zgodnie z motywami 1, 3, 4, 7 i 8 rozporządzenia nr 1385/2013:

„(1) [...] W wielu obszarach należy ustanowić pewne szczególne środki, biorąc pod uwagę specyficzną strukturalną sytuację społeczną i gospodarczą Majotty, którą to sytuację komplikują oddalenie, wyspiarski charakter, niewielkie rozmiary, trudne warunki topograficzne i klimatyczne.

[...]

- (3) Jeżeli chodzi o rozporządzenie Rady (WE) nr 850/98 [z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zachowania zasobów połowowych poprzez środki techniczne dla ochrony niedojrzałych organizmów morskich (Dz.U. L 125, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 4, t. 3, s. 217)], należy włączyć wody otaczające Majottę w zakres stosowania tego rozporządzenia oraz zakazać

używania okrężnic do połowu ławic tuńczyka oraz ryb tuńczykopodobnych wewnątrz obszaru w obrębie 24 mil od linii podstawowej wyspy w celu ochrony ławic dużych migrujących gatunków ryb w pobliżu wyspy Majotta.

- (4) Jeżeli chodzi o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 [z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354, s. 1)] oraz biorąc pod uwagę bardzo fragmentaryczne i niedostatecznie rozwinięte majotyjskie strategie wprowadzania do obrotu, zastosowanie przepisów dotyczących etykietowania produktów rybołówstwa oznaczałoby dla detalistów obciążenie nieproporcjonalne do informacji, które będą przekazywane konsumentowi. W związku z tym właściwe jest zapewnienie czasowego odstępstwa od stosowania przepisów dotyczących etykietowania produktów rybołówstwa oferowanych konsumentowi finalnemu w sprzedaży detalicznej na Majotcie.

[...]

- (7) Biorąc pod uwagę fakt, że Francja przedstawiła Komisji ds. Tuńczyka na Oceanie Indyjskim (IOTC) plan rozwoju, w którym opisała orientacyjną wielkość floty Majotty i przewidywany rozwój słabo rozwiniętej floty taklowców mechanicznych o długości mniejszej niż 23 metry i sejnerów zlokalizowanej na Majotcie jako nowym regionie najbardziej oddalonym, i którego nie zakwestionowała żadna z umawiających się stron IOTC, w tym Unia, właściwe jest wykorzystanie poziomów referencyjnych tego planu jako pułapów dla zdolności połowowej floty taklowców mechanicznych o długości mniejszej niż 23 metry i sejnerów zarejestrowanej w portach Majotty. Na zasadzie odstępstwa od mających ogólnie zastosowanie przepisów Unii należy – ze względu na obecną, szczególną sytuację społeczną i gospodarczą Majotty – przyznać Francji wystarczająco dużo czasu, by do roku 2025 mogła zwiększyć zdolność połowową słabo rozwiniętego segmentu swojej floty mniejszych statków.
- (8) Jeżeli chodzi o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 [z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz.U. L 300, s. 1)], należy zauważyć, że Majotta nie posiada obecnie żadnej zdolności przemysłowej do przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego. Należy zatem przyznać Francji pięcioletni okres na stworzenie infrastruktury niezbędnej do identyfikacji, przewozu, obróbki i usuwania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz prowadzenia czynności związanych z tymi produktami na Majotcie z zachowaniem pełnej zgodności z rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009”.

5 Zgodnie z art. 1–4 tego rozporządzenia:

„Artykuł 1

Zmiana w rozporządzeniu (WE) nr 850/98

W rozporządzeniu (WE) nr 850/98 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 ust. 1 lit. h) otrzymuje brzmienie:

»h) Region 8

Wszystkie wody u wybrzeży francuskich departamentów Reunion i Majotty będące pod władzą lub jurysdykcją Francji.«;

2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

»*Artykuł 34g*

Ograniczenia w działalności połowowej w obrębie 24-milowej strefy wokół Majotty

Zakazane jest używanie przez statki jakichkolwiek okrężnic do połowu ławic tuńczyka oraz ryb tuńczykopodobnych wewnątrz obszaru w obrębie 24 mil od wybrzeży Majotty jako regionu najbardziej oddalonego w rozumieniu art. 349 [TFUE], mierzonych od linii podstawowych, od których mierzone są wody terytorialne.«.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1379/2013

W art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013 dodaje się ustęp w brzmieniu:

»6. Do dnia 31 grudnia 2021 r. ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do produktów oferowanych konsumentom finalnym w sprzedaży detalicznej na Majotcie jako regionie najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 [TFUE].«.

Artykuł 3

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013

W rozporządzeniu [Parlamentu Europejskiego i Rady] (UE) nr 1380/2013 [z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354, s. 22)] wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 dodaje się ustęp w brzmieniu:

»4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 upoważnia się Francję, do dnia 31 grudnia 2025 r., do wprowadzania nowej zdolności bez wycofania równoważnej zdolności w segmentach na Majotcie jako regionie najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwanym dalej ‘Majottą’), o których mowa w załączniku II.«;

2) w art. 36 dodaje się ustępy w brzmieniu:

»5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 Francja jest zwolniona do dnia 31 grudnia 2021 r. z obowiązku włączenia do swojego rejestru unijnych statków rybackich tych statków, których długość całkowita jest mniejsza niż 10 metrów i które wypływają z Majotty.

6. Do dnia 31 grudnia 2021 r. Francja prowadzi tymczasowy rejestr statków rybackich, których długość całkowita jest mniejsza niż 10 metrów i które wypływają z Majotty. Rejestr ten zawiera co najmniej nazwę, długość całkowitą i kod identyfikacyjny każdego statku. Statki zarejestrowane w tymczasowym rejestrze uznaje się za statki zarejestrowane na Majotcie.«;

3) wpisy dotyczące Majotty zawarte w załączniku do niniejszego rozporządzenia dodaje się do tabeli w załączniku II [do] rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 po wpisie »Gwadelupa: gatunki pelagiczne. L > 12 m«.

Artykuł 4

Zmiana w rozporządzeniu (WE) nr 1069/2009

Artykuł 56 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 otrzymuje brzmienie:

»*Artykuł 56*

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 4 marca 2011 r.

Jednakże art. 4 ma zastosowanie do Majotty jako regionu najbardziej oddalonego w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwanego dalej 'Majottą') – od dnia 1 stycznia 2021 r. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego oraz produkty pochodne wytworzone na Majotcie przed dniem 1 stycznia 2021 r. usuwa się zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.«".

Dyrektywa 2013/62

6 Artykuł 1 dyrektywy 2013/62 stanowi:

„W art. 3 ust. 2 dyrektywy [Rady] 2010/18/UE [z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylającej dyrektywę 96/34/WE (Dz.U. L 68, s. 13)] dodaje się akapit w brzmieniu:

»W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego dodatkowy okres, o którym mowa w tym akapicie, zostaje przedłużony do dnia 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do Majotty jako regionu najbardziej oddalonego Unii w rozumieniu art. 349 [TFUE].«".

Dyrektywa 2013/64

7 Motywy 1–9 dyrektywy 2013/64 mają następujące brzmienie:

„(1) [...] W wielu obszarach należy ustanowić pewne szczególne środki, biorąc pod uwagę specyficzną strukturalną sytuację społeczną i gospodarczą Majotty.

(2) Należy uwzględnić specyficzną sytuację Majotty w zakresie stanu środowiska, który wymaga znacznej poprawy w celu zapewnienia zgodności z celami środowiskowymi określonymi w prawie Unii, na co potrzeba więcej czasu. Szczególne środki służące stopniowej poprawie stanu środowiska powinny zostać przyjęte w określonych terminach.

(3) W celu spełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG [z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135, s. 40 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 15, t. 2, s. 26)] należy wprowadzić na Majotcie środki, tak aby zapewnić wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych. Środki takie wymagają przeprowadzenia prac w zakresie infrastruktury, które powinny być zgodne z odpowiednimi procedurami

administracyjnymi i procedurami planowania, jak również ustanowienia systemów pomiaru i monitorowania odprowadzania ścieków komunalnych. Z uwagi na szczególną sytuację strukturalną i gospodarczą Majotty należy przyznać Francji wystarczająco dużo czasu, aby umożliwić spełnienie tych wymogów.

- (4) W obszarze rolnictwa, w odniesieniu do dyrektywy Rady 1999/74/WE [z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony kur niosek (Dz.U. L 203, s. 53 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 3, t. 26, s. 225)], należy zauważyć, że na Majotcie kury nioski są odchowywane w klatkach nieulepszonych. Ponieważ zastąpienie klatek nieulepszonych klatkami ulepszonymi lub systemami alternatywnymi wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych i przeprowadzenia prac przygotowawczych, konieczne jest odłożenie w czasie wprowadzenia zakazu stosowania klatek nieulepszonych w odniesieniu do kur niosek będących w okresie nieśności w dniu 1 stycznia 2014 r. na okres maksymalnie 48 miesięcy, począwszy od tej daty. Aby zapobiec zakłócaniu konkurencji, jaja pochodzące z ferm stosujących klatki nieulepszone powinny być wprowadzane do obrotu wyłącznie na lokalnym rynku Majotty. Aby ułatwić przeprowadzanie niezbędnych kontroli, jaja produkowane w klatkach nieulepszonych powinny być specjalnie oznaczone.
- (5) Jeżeli chodzi o dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady [z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 15, t. 5, s. 275)], właściwe wdrożenie tej dyrektywy w odniesieniu do planów gospodarowania wodami w dorzeczu zależy od przyjęcia i wdrożenia przez Francję planów gospodarowania zawierających środki techniczne i administracyjne służące do uzyskania dobrego stanu wód wszystkich części wód powierzchniowych oraz zapobieżenia pogorszeniu się ich stanu. Z uwagi na szczególną sytuację strukturalną i gospodarczą Majotty – nowego regionu najbardziej oddalonego należy przyznać wystarczająco dużo czasu na przyjęcie i wdrożenie takich środków.
- (6) Jeżeli chodzi o dyrektywę 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady [z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącą zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylającą dyrektywę 76/160/EWG (Dz.U. L 64, s. 37)], obecny stan wód powierzchniowych na Majotcie wymaga znacznej poprawy, aby spełnić wymogi tej dyrektywy. Jakość wód w kąpieliskach zależy bezpośrednio od oczyszczania ścieków komunalnych, a zgodność z przepisami dyrektywy 2006/7/WE można zapewnić jedynie stopniowo, po dostosowaniu się aglomeracji, które wywierają wpływ na jakość ścieków komunalnych, do wymogów dyrektywy 91/271/EWG. Należy zatem przyjąć określone terminy, aby umożliwić Francji spełnienie norm unijnych w zakresie jakości wód w kąpieliskach na Majotcie jako nowym regionie najbardziej oddalonym oraz ze względu na specyficzną sytuację społeczną i gospodarczą Majotty.
- (7) W obszarze polityki społecznej należy zwrócić uwagę na trudności związane z zapewnieniem w odniesieniu do Majotty od dnia 1 stycznia 2014 r. zgodności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/25/WE [z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (sztucznym promieniowaniem optycznym) (dziewiętnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 114, s. 38)]. Z uwagi na aktualną specyficzną sytuację społeczną i gospodarczą Majotta nie dysponuje zapleczem technicznym pozwalającym na wdrożenie środków niezbędnych do zapewnienia zgodności z tą dyrektywą w dziedzinie sztucznego promieniowania optycznego. Dlatego też należy przyznać Francji odstępstwo od stosowania niektórych przepisów tej dyrektywy do dnia 31 grudnia 2017 r., pod warunkiem że takie zaplecze techniczne nie jest dostępne na Majotcie oraz że przyznane odstępstwo pozostanie bez uszczerbku dla ogólnych zasad ochrony i zapobiegania w obszarze zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

- (8) Aby zagwarantować wysoki poziom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy, należy zapewnić przeprowadzenie konsultacji z partnerami społecznymi, ograniczyć do minimum ryzyko wynikające z odstępstwa oraz zapewnić zainteresowanym pracownikom czerpanie korzyści ze wzmożonej kontroli warunków zdrowotnych. Istotne jest, aby w jak największym stopniu ograniczyć czas stosowania takiego odstępstwa. Krajowe środki stanowiące odstępstwo powinny zatem być co roku poddawane przeglądowi oraz wycofane niezwłocznie po ustaniu okoliczności uzasadniających ich stosowanie.
- (9) Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE [z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz.U. L 8, s. 45)] wymaga przeprowadzenia szeregu dostosowań w celu zapewnienia ciągłości opieki świadczonej na rzecz pacjentów oraz przekazywanych im informacji. Należy zatem przyznać Francji dodatkowy okres 30 miesięcy, który rozpocznie się dnia 1 stycznia 2014 r., na wprowadzenie w życie przepisów niezbędnych do zapewnienia zgodności z tą dyrektywą w odniesieniu do Majotty”.

8 Zgodnie z art. 1–6 tej dyrektywy:

„Artykuł 1

Zmiana dyrektywy 91/271/EWG

W dyrektywie 91/271/EWG wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się ustęp w brzmieniu:

»1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 akapity pierwszy i drugi Francja zapewnia w odniesieniu do Majotty jako regionu najbardziej oddalonego w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwanego dalej ‘Majottą’), aby wszystkie aglomeracje były wyposażone w systemy zbierania ścieków komunalnych:

- najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. – w odniesieniu do aglomeracji o [równoważnej liczbie mieszkańców] ponad 10 000, co obejmie co najmniej 70% ładunku generowanego na Majotcie;
- najpóźniej do dnia 31 grudnia 2027 r. – w odniesieniu do aglomeracji o [równoważnej liczbie mieszkańców] ponad 2000.«;

2) w art. 4 dodaje się ustęp w brzmieniu:

»1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 Francja zapewnia w odniesieniu do Majotty poddawanie ścieków komunalnych przed odprowadzeniem wtórnemu oczyszczaniu lub innemu równie skutecznemu oczyszczaniu:

- najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. – w odniesieniu do aglomeracji o [równoważnej liczbie mieszkańców] ponad 15 000, co łącznie z aglomeracjami, o których mowa w art. 5 ust. 2a, obejmie co najmniej 70% ładunku generowanego na Majotcie;
- najpóźniej do dnia 31 grudnia 2027 r. – w odniesieniu do aglomeracji o [równoważnej liczbie mieszkańców] ponad 2000.«;

3) w art. 5 dodaje się ustęp w brzmieniu:

»2a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 Francja zapewnia w odniesieniu do Majotty, aby ścieki komunalne odprowadzane do systemów zbierania, przed odprowadzeniem do obszarów wrażliwych, poddawane były bardziej rygorystycznemu oczyszczaniu niż oczyszczanie określone

w art. 4 – najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. – w odniesieniu do aglomeracji o [równoważnej liczbie mieszkańców] ponad 10 000, co łącznie z aglomeracjami, o których mowa w art. 4 ust. 1a, obejmie co najmniej 70% ładunku generowanego na Majotcie.«;

4) w art. 7 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego w odniesieniu do Majotty terminem w nim określonym jest dzień 31 grudnia 2027 r.«;

5) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego Francja ustanawia do dnia 30 czerwca 2014 r. program wykonania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do Majotty.«;

b) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego Francja do dnia 31 grudnia 2014 r. przekazuje Komisji informacje o programie w odniesieniu do Majotty.«.

Artykuł 2

Zmiana dyrektywy 1999/74/WE

W art. 5 dyrektywy 1999/74/WE dodaje się ustęp w brzmieniu:

»3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 kury nioski na Majotcie jako regionie najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwanym dalej 'Majottą') mogą być nadal hodowane w klatkach, o których mowa w niniejszym rozdziale, do dnia 31 grudnia 2017 r.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. na Majotcie nie można budować klatek, o których mowa w niniejszym rozdziale, ani wprowadzać ich po raz pierwszy do użytku.

Jaja pochodzące z ferm zajmujących się hodowlą kur w klatkach, o których mowa w niniejszym rozdziale, wprowadza się do obrotu wyłącznie na lokalnym rynku Majotty. Jaja te oraz ich opakowania muszą być wyraźnie opatrzone specjalnym oznaczeniem, aby umożliwić przeprowadzanie niezbędnych kontroli. Do dnia 1 stycznia 2014 r. dokładny opis tego specjalnego oznaczenia zostaje przekazany Komisji.«.

Artykuł 3

Zmiana dyrektywy 2000/60/WE

W dyrektywie 2000/60/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majottę jako region najbardziej oddalony w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwany dalej 'Majottą'), terminem, o którym mowa w lit. a) ppkt (ii) i (iii), lit. b) ppkt (ii) oraz lit. c), jest dzień 22 grudnia 2021 r.«;

b) zdanie wprowadzające w ust. 4 otrzymuje brzmienie:

»Terminy określone w ust. 1 mogą być przedłużone dla stopniowego osiągnięcia celów dla części wód, pod warunkiem że nie zachodzi dalsze pogarszanie się stanu zmienionej części wód, gdy spełnione są wszystkie z następujących warunków:«;

2) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 7 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminami, o których mowa w akapicie pierwszym, są odpowiednio dzień 22 grudnia 2015 r. i dzień 22 grudnia 2018 r.«;

b) w ust. 8 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 22 grudnia 2021 r.«.

3) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 6 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 22 grudnia 2015 r.«.

b) w ust. 7 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 22 grudnia 2021 r.«.

Artykuł 4

Zmiana dyrektywy 2006/7/WE

W dyrektywie 2006/7/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę jako region najbardziej oddalony w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwany dalej 'Majottą'), terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 31 grudnia 2019 r.«;

b) w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 31 grudnia 2031 r.«.

2) w art. 6 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 30 czerwca 2015 r.«.

3) w art. 13 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

»Jeśli chodzi o Majotę, terminem, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dzień 30 czerwca 2014 r.«.

Artykuł 5

Zmiana dyrektywy 2006/25/WE

W dyrektywie 2006/25/WE dodaje się artykuł w brzmieniu:

»Artykuł 14a

1. Bez uszczerbku dla ogólnych zasad ochrony i zapobiegania w obszarze zdrowia i bezpieczeństwa pracowników Francja do dnia 31 grudnia 2017 r. może odstąpić od stosowania przepisów niezbędnych do zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą na Majocie jako regionie najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 [TFUE] (zwanym dalej 'Majotą'), pod warunkiem że stosowanie tych przepisów wymaga szczególnego zaplecza technicznego, które nie jest dostępne na Majocie.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 niniejszej dyrektywy ani do tych przepisów niniejszej dyrektywy, które odzwierciedlają ogólne zasady określone w dyrektywie [Rady] 89/391/EWG [z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 5, t. 1 s. 349)].

2. Wszelkie odstępstwa od stosowania niniejszej dyrektywy, które wynikają ze stosowania środków istniejących w dniu 1 stycznia 2014 r. lub z przyjęcia nowych środków, poprzedza się konsultacjami z partnerami społecznymi przeprowadzanymi zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową. Odstępstwa takie stosuje się na warunkach, które, uwzględniając specyficzne okoliczności panujące na Majocie, zapewniają ograniczenie do minimum ryzyka, na jakie w wyniku tych odstępstw narażeni są pracownicy, a danym pracownikom zapewniają możliwość korzystania ze skuteczniejszych profilaktycznych badań lekarskich.

3. Krajowe środki stanowiące odstępstwo poddaje się przeglądowi co roku po przeprowadzeniu konsultacji z partnerami społecznymi oraz wycofuje niezwłocznie po ustaniu okoliczności uzasadniających ich istnienie«.

Artykuł 6

Zmiana dyrektywy 2011/24/UE

W art. 21 dyrektywy 2011/24/UE dodaje się ustęp w brzmieniu:

»3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 zdanie pierwsze Francja wprowadza w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do Majotty jako regionu najbardziej oddalonego w rozumieniu art. 349 [TFUE] najpóźniej do dnia 30 czerwca 2016 r.«.

Okoliczności powstania sporu

- 9) Na podstawie decyzji Rady Europejskiej 2012/419/UE z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie zmiany statusu Majotty względem Unii Europejskiej (Dz.U. L 204, s. 131) Majotta przestała z dniem 1 stycznia 2014 r. być krajem i terytorium zamorskim w rozumieniu art. 355 ust. 2 TFUE, otrzymując status regionu

najbardziej oddalonego w rozumieniu art. 349 TFUE. Decyzją tą odniesienia do Majotty wprowadzono do art. 349 akapit pierwszy TFUE, jak też do art. 355 ust. 1 TFUE, podczas gdy w załączniku II do traktatu FUE, który ustala wykaz „krajów i terytoriów zamorskich objętych postanowieniami części IV [tego traktatu]”, wykreślone zostało tiret szóste o brzmieniu „Majotta”.

- 10 W następstwie szeregu wniosków od władz francuskich Komisja uznała, że choć Republika Francuska jest zobowiązana decyzją 2012/419 do stosowania względem Majotty dorobku prawa Unii w całości od dnia 1 stycznia 2014 r., należy jej jednak przyznać dodatkowe terminy na zastosowanie się do tego obowiązku.
- 11 Komisja przyjęła w tym celu w dniu 13 czerwca 2013 r. propozycję rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego niektóre rozporządzenia w obszarze rybołówstwa i zdrowia zwierząt ze względu na zmianę statusu Majotty względem Unii Europejskiej [COM(2013) 417 final], propozycję decyzji Rady zmieniającej dyrektywę 2010/18/UE ze względu na zmianę statusu Majotty [COM(2013) 413 final], jak też propozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej niektóre dyrektywy w obszarze środowiska, rolnictwa, polityki społecznej i zdrowia publicznego ze względu na zmianę statusu Majotty [COM(2013) 418 final], które to propozycje były oparte odpowiednio:
  - na art. 43 ust. 2 TFUE i art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE, które przewidują zwykłą procedurę ustawodawczą i wymagają konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym (EKES) i Komitetem Regionów Unii Europejskiej;
  - na art. 155 ust. 2 TFUE, który przewiduje, że Rada działa na wniosek Komisji, a Parlament Europejski jest informowany;
  - artykuł 43 ust. 2 TFUE, art. 114 TFUE, art. 153 ust. 2 TFUE, art. 168 TFUE i art. 192 ust. 1 TFUE, które przewidują zwykłą procedurę ustawodawczą i wymagają konsultacji z EKES i Komitetem Regionów.
- 12 Rada, uznając, że wszystkie proponowane akty należało przyjąć na podstawie art. 349 TFUE i zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, przekazała propozycje Komisji Parlamentowi celem uzyskania jego opinii. O tych propozycjach powiadomiono również parlamenty krajowe.
- 13 W dniu 12 grudnia 2013 r. Parlament przyjął swoje „stanowisk[a] w pierwszym czytaniu” w odniesieniu do propozycji rozporządzenia COM(2013) 417 final, jak też propozycji dyrektywy COM(2013) 418 final. W tych stanowiskach Parlament wskazał, że proponowane akty należy przyjąć „zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą”, ale że co się tyczy w szczególności planowanego rozporządzenia, jego podstawą prawną obok art. 43 ust. 2 TFUE i art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE powinien być art. 349 TFUE. Co się tyczy aktu, który miał być przyjęty na podstawie propozycji decyzji COM(2013) 413 final, Parlament, podkreślając, że projekt Rady był przedmiotem „konsultacji” z nim zgodnie z art. 349 TFUE, zatwierdził rezolucją legislacyjną w dniu 12 grudnia 2013 r. „projekt Rady ze zmianami”.
- 14 W dniu 17 grudnia 2013 r. Rada, „stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą”, przyjęła na podstawie „traktatu [FUE], a w szczególności jego art. 349”, i po uzyskaniu „opinii Parlamentu [z dnia 12 grudnia 2013 r.]” rozporządzenie nr 1385/2013, dyrektywę 2013/62 oraz dyrektywę 2013/64 (zwane dalej razem „zaskarżonymi aktami”).

Postępowania przed Trybunałem i żądania stron

- 15 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 29 kwietnia 2014 r. niniejsze sprawy zostały połączone do łącznego rozpoznania w ramach pisemnego i ustnego etapu postępowania oraz do wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie.
- 16 Parlament wnosi do Trybunału o:
- stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 1385/2013 i dyrektywy 2013/64/;
  - utrzymanie skutków tego rozporządzenia i tej dyrektywy do czasu wejścia w życie aktów ich zastępujących, opartych na właściwej podstawie prawnej;
  - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 17 Komisja wnosi do Trybunału o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonych aktów;
  - utrzymanie skutków zaskarżonych aktów do czasu wejścia w życie aktów ich zastępujących, opartych na właściwej podstawie prawnej;
  - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 18 Rada wnosi do Trybunału o:
- tytułem żądania głównego – oddalenie odwołania;
  - tytułem żądania ewentualnego, w wypadku stwierdzenia nieważności wszystkich lub części zaskarżonych aktów – utrzymania ich skutków do chwili wejścia w życie aktów ich zastępujących, opartych na właściwej podstawie prawnej;
  - obciążenie Parlamentu i Komisji kosztami postępowania.
- 19 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 29 lipca 2014 r. Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska i Republika Portugalska zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów popierających Radę.

W przedmiocie skarg

- 20 Na poparcie swoich skarg Parlament i Komisja podnoszą jedyny zarzut dotyczący tego, że Rada poprzez przyjęcie zaskarżonych aktów na podstawie art. 349 TFUE dokonała błędnego wyboru podstawy prawnej.

Argumentacja stron

Argumentacja Komisji

- 21 Komisja uważa, że art. 349 TFUE ma zastosowanie tylko w wypadku, gdy chodzi o odstępstwo od stosowania prawa pierwotnego do regionów najbardziej oddalonych. W braku takiego odstępstwa podstawy prawnej aktu ograniczającego się do przyjęcia polityki względem tych regionów, jak miało to miejsce w wypadku zaskarżonych aktów, należy szukać w postanowieniach dotyczących tej polityki.

- 22 Instytucja ta zaznacza, że art. 355 ust. 1 TFUE stanowi, iż „postanowienia traktatów stosuje się” do regionów najbardziej oddalonych „zgodnie z artykułem 349 [TFUE]”. Jej zdaniem wynika z tego, że to ostateczne postanowienie pozwala wyłącznie na odstępstwo od stosowania „postanowień traktatów” do tych regionów.
- 23 W tym względzie z art. 52 TUE wynika, że „traktaty” stosuje się do wszystkich państw członkowskich, a ich terytorialny zakres stosowania jest określony w art. 355 TFUE. Zdaniem Komisji związki między tymi dwoma postanowieniami prowadzą tym samym do tego, że użyte w nich pojęcie „traktatów” wyklucza prawo wtórne. Wyjaśnienia dotyczące geograficznego zakresu normy prawa wtórnego znajdują się bowiem zwykle w samej tej normie i nie zmienia ich ani art. 355 TFUE, ani art. 52 TUE.
- 24 Co się tyczy w szczególności art. 349 TFUE, Komisja wyjaśnia, że nie można go interpretować jako zezwalającego Radzie na przyjęcie jakiegokolwiek „specyficznego środka” korzystnego dla regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w tym artykule. Artykuł ten pozwala bowiem jedynie na przyjęcie środków, biorąc pod uwagę „strukturalną sytuację gospodarczą i społeczną” tych regionów, jak też czynniki wymienione wyczerpująco w art. 349 akapit pierwszy TFUE, które tę sytuację pogarszają.
- 25 Ponieważ „specyficzne środki” przewidziane w art. 349 TFUE „zmierzają[...] w szczególności do określenia warunków stosowania traktatów” do danych regionów, wyrażenie „w szczególności” oznacza, że artykuł ten obejmuje każdy środek stanowiący odstępstwo od traktatów, niezależnie od tego, czy polega on na określeniu „warunków stosowania”. Artykuł ten nie pozwala natomiast Radzie na określenie „warunków stosowania” prawa wtórnego.
- 26 Takiej interpretacji nie może podważyć ani wyrażenie „w tym wspólnych polityk”, użyte w art. 349 akapit pierwszy TFUE, ani niewyczerpujący wykaz tych polityk zawarty w art. 349 akapit drugi TFUE. Użycie tego wyrażenia i obecność tego wykazu podkreślają jedynie bowiem, że zakres art. 349 TFUE nie jest ograniczony do specyficznych dziedzin polityki, ale nie oznaczają, że zakres stosowania tego artykułu należy rozszerzyć w takim zakresie, by Rada była uprawniona na jego podstawie do przyjęcia środków stanowiących odstępstwo od prawa wtórnego.
- 27 Komisja uważa, że system podstaw prawnych traktatu FUE potwierdza jej argumentację. Każda z tych podstaw prawnych, z wyjątkiem art. 349 TFUE, dotyczy bowiem konkretnej polityki w ujęciu całościowym i przyznaje prawodawcy Unii szeroki zakres uznania celem uwzględnienia każdego istotnego czynnika. Wynika z tego, że zróżnicowania geograficzne są dozwolone z zastrzeżeniem poszanowania zasady równego traktowania. Zróżnicowane traktowanie korzystne dla danego najbardziej oddalonego regionu może być zatem uzasadnione występowaniem w tym regionie jednego lub wielu czynników wymienionych w art. 349 TFUE, przy czym nie wpływa to na podstawę prawną mającą zastosowanie do tego traktowania.
- 28 W końcu Komisja wnosi do Trybunału o utrzymanie w mocy skutków zaskarżonych aktów, gdyż jej skargi nie dotyczą samej ich treści.

Argumentacja Parlamentu

- 29 Parlament uważa, że rozporządzenie nr 1385/2013 i dyrektywa 2013/64 zmierzają jednocześnie do wielu celów i mają wiele składników, które są związane w nierozzerwalny sposób, tak iż niektóre z nich nie są drugorzędne i pośrednie względem innych. Akty te powinny być zatem opierać się na odpowiednich różnych podstawach prawnych.
- 30 Zdaniem tej instytucji art. 349 TFUE nie może mieć pierwszeństwa przed sektorowymi podstawami prawnymi, jeżeli chodzi o środki przeznaczone do wdrożenia tej czy innej konkretnej polityki w jednym lub wielu regionach najbardziej oddalonych, gdyż w przeciwnym razie zachwiana zostałaby

architektura traktatu FUE i równowaga instytucjonalna przy przyjmowaniu środków przewidzianych w tym traktacie. Postanowienia regulujące polityki Unii mają bowiem zastosowanie również do regionów najbardziej oddalonych.

- 31 Wynika z tego zdaniem Parlamentu, że środki wdrażające te polityki należy przyjmować w oparciu o podstawy prawne ustanowione w części trzeciej traktatu FUE. Fakt, iż dany środek dotyczy w całości lub w części jednego lub wielu regionów najbardziej oddalonych, nie ma znaczenia w tym względzie. Rozstrzygającym kryterium jest to, czy środek ten przyczynia się do realizacji celów właściwych danej polityce, nie będąc przy tym jednak specyficznym środkiem na rzecz regionów najbardziej oddalonych w rozumieniu art. 349 TFUE.
- 32 W tym względzie Parlament uważa, że z art. 349 TFUE wynika, iż postanowienie to pozwala jedynie na przyjęcie „specyficznych środków” zmierzających do skompensowania niekorzystnych warunków powodowanych przez „szczególne cechy charakterystyczne i ograniczenia”, które odróżniają dany region lub regiony od reszty terytorium Unii.
- 33 Z celu wskazanego w art. 349 akapit pierwszy TFUE, zgodnie z którym środki te zmierzają „w szczególności do określenia warunków stosowania traktatów do tych regionów, w tym wspólnych polityk”, i klauzuli ochronnej ustanowionej w art. 349 akapit trzeci TFUE, który stanowi, że środki te należy przyjąć „bez podważania integralności i spójności porządku prawnego Unii, w tym [...] wspólnych polityk”, wynika w szczególności, że art. 349 TFUE dotyczy jedynie odstępstw od pełnego stosowania prawa Unii.
- 34 W konsekwencji zakresem stosowania tego artykułu nie są objęte środki, które nie wprowadzają odstępstwa od reguł stosowanych w innym wypadku, lecz ograniczają się do odsunięcia w czasie stosowania niektórych przepisów prawa Unii do danego regionu najbardziej oddalonego.
- 35 Co się tyczy dyrektywy 2013/64, z jej motywów wynika, że przyznając okresy przejściowe, ma ona na celu ułatwienie pełnego stosowania względem Majotty różnych dyrektyw w dziedzinie środowiska, rolnictwa, polityki społecznej i zdrowia publicznego.
- 36 Tymczasem napotkane w tym regionie trudności w pełnym stosowaniu tych dyrektyw nie wynikają ani ze „strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej”, w jakiej on się znajduje, ani z występowania jednego lub wielu czynników pogarszających, które są wyczerpująco wymienione w art. 349 akapit pierwszy TFUE. Takie trudności mogą bowiem dotyczyć obojętnie jakiego regionu objętego obowiązkiem przestrzegania od określonego terminu wymagań, które wcześniej nie miały do niego zastosowania.
- 37 W konsekwencji zdaniem Parlamentu zmiany, jakie wprowadziła dyrektywa 2013/64, powinny być mieć podstawy prawne odpowiadające danym dyrektywom sektorowym i nie mogły być oparte na art. 349 TFUE.
- 38 W odniesieniu do rozporządzenia nr 1385/2013 Parlament wyjaśnia, że jego art. 1 jest przeznaczony do wdrożenia celów wspólnej polityki rybołówstwa. Okoliczność, że delikatne środowisko morskie, które ma być przedmiotem ochrony, znajduje się w wodach regionu najbardziej oddalonego, nie ma znaczenia, gdyż sytuacja taka może wystąpić w każdym innym regionie Unii. Tym samym środki przyjęte przez Radę w tym rozporządzeniu nie zmierzają do skompensowania niekorzystnych warunków powodowanych „strukturalną sytuacją gospodarczą i społeczną” Majotty.
- 39 Parlament dodaje, że okoliczność, iż dany środek, przyjęty w dziedzinie wspólnej polityki rybołówstwa, może również zmierzać do osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia, nie może powodować wyjęcia tego środka z tej polityki.

- 40 Co się tyczy art. 2 rozporządzenia nr 1385/2013, rozpatrywana zmiana stanowi jedynie środek przejściowy mający umożliwić pełne stosowanie prawa wtórnego do Majotty i zdaniem Parlamentu należało oprzeć ją na podstawie sektorowej art. 43 ust. 2 TFUE.
- 41 W odniesieniu do art. 3 rozporządzenia nr 1385/2013 Parlament przyznaje, że środki zawarte w pkt 1 i 2 tego artykułu mają charakter odstępstwa i zostały przyjęte z uwzględnieniem szczególnej „strukturalnej sytuacji gospodarczej” Majotty. W tych warunkach art. 349 TFUE faktycznie stanowi właściwą podstawę prawną dla przyjęcia tych środków.
- 42 Natomiast, przyjmując w drodze art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 1385/2013 tabelę limitów zdolności połowowej, zawartą w załączniku II do rozporządzenia nr 1380/2013, nie ograniczając przy tym liczby statków rybackich wypływających z Majotty, Rada nie przyjęła „specyficznego środka” z uwzględnieniem „strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej” Majotty, jak też czynników pogarszających, wymienionych wyczerpująco w art. 349 akapit pierwszy TFUE. Taki środek powinien być zatem mieć za podstawę prawną art. 43 ust. 2 TFUE.
- 43 Co się tyczy art. 4 rozporządzenia nr 1385/2013, jako że ograniczył się on do odroczenia do dnia 1 stycznia 2021 r. wejścia w życie na Majotcie art. 4 rozporządzenia nr 1069/2009, Parlament uważa, że środek ten należało przyjąć na podstawie art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE. W szczególności sytuacja analogiczna do występującej na Majotcie, a mianowicie brak przemysłu przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, może wystąpić w każdym innym regionie Unii.
- 44 Co się tyczy art. 5 rozporządzenia nr 1385/2013, Parlament zaznacza, że przepis ten przewiduje czasowe zwolnienie z niektórych reguł dotyczących kontroli segmentu statków floty Majotty o długości poniżej 10 metrów, wprowadzając jednocześnie uproszczony i tymczasowy system kontroli. Ze względu na to, że środek taki jest uzasadniony z jednej strony koniecznością „zorganizowani[a] szkoleń dla rybaków i kontrolerów oraz ustanowieni[a] odpowiedniej infrastruktury administracyjnej i fizycznej”, a z drugiej strony osiągnięciem „przynajmniej niektór[ych] z najważniejszych celów rozporządzenia [Rady] (WE) nr 1224/2009 [z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343, s. 1)]”, stanowi on odstępstwo, wobec czego może podlegać art. 349 TFUE.
- 45 W świetle tych rozważań Parlament uznaje, że w odniesieniu do rozporządzenia nr 1385/2013 warunki jednoczesnego zastosowania różnych podstaw prawnych przewidzianych w art. 43 ust. 2 TFUE, art. 168 ust. 4 lit. b) TFUE i art. 349 TFUE były spełnione.

Argumentacja Rady

- 46 Rada utrzymuje, że art. 349 TFUE stanowi specyficzną podstawę prawną mającą ograniczony geograficzny zakres stosowania, która ma pierwszeństwo przed sektorowymi podstawami prawnymi i z której należy skorzystać, gdy chodzi o przyjęcie specyficznych środków określających w szczególności warunki stosowania prawa Unii, w tym prawa wtórnego, z uwzględnieniem niekorzystnej sytuacji regionów najbardziej oddalonych, opisanej w tym artykule.
- 47 Zdaniem Rady wszystkie środki zawarte w zaskarżonych aktach, niezależnie od ich czasu obowiązywania, mają na celu wspieranie Majotty zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 349 TFUE, a fakt, że okresy przejściowe mogą zostać przyznane na sektorowej podstawie prawnej, w żaden sposób nie podważa tej analizy.

- 48 Rada uważa poza tym, że nie były spełnione przesłanki posłużenia się różnymi podstawami prawnymi do przyjęcia rozporządzenia nr 1385/2013 i dyrektywy 2013/64. Z jednej strony zawarte w nich środki, które dotyczą wielu różnych dziedzin i nie są związane w sposób nierozzerwalny, zostały zgromadzone w tych aktach jedynie w „celu uproszczenia i przyspieszenia”. Z drugiej strony to rozporządzenie i ta dyrektywa zmierzają do osiągnięcia głównego i nadrzędnego celu, a mianowicie przyjęcia specyficznych środków uwzględniających sytuację Majotty, co było uzasadnieniem dla posłużenia się samym tylko art. 349 TFUE.
- 49 Rada kwestionuje w szczególności, by art. 1 rozporządzenia nr 1385/2013, jak też dyrektywy 2013/62 i 2013/64 zawierały środki polityk sektorowych. Celem ograniczenia działalności połowowej przewidzianego w tym artykule jest bowiem „ochron[a] ławic dużych migrujących gatunków ryb w pobliżu wyspy Majotta” na rzecz drobnej floty tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego statków rybackich takłowych Majotty i umożliwienie w ten sposób rozwoju lokalnego przemysłu.
- 50 Ze względu na to, że flota ta nie może skutecznie konkurować z wydajniejszymi statkami używającymi okrężnic, środek ten zmierza do umożliwienia tej flocie dysponowania ograniczoną strefą, która będzie dla niej zarezerwowana, tak by mogła skorzystać z przejścia ławic dużych migrujących gatunków ryb w tej strefie.
- 51 Rada dodaje, że art. 1 rozporządzenia nr 1385/2013 zmierza w ten sposób do skompensowania niekorzystnych warunków wynikających ze strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty i objęty jest tym samym zakresem stosowania art. 349 TFUE.
- 52 W końcu Rada zaznacza, że dyrektywa 2013/62 jest skierowana do Republiki Francuskiej, że ani art. 151 TFUE, ani art. 153 TFUE nie wymieniają specyficznego celu polegającego na wspieraniu regionów najbardziej oddalonych i że warunki prawne określone w art. 155 ust. 2 TFUE nie były spełnione w niniejszym wypadku.

Argumentacja interwenientów

- 53 Rząd francuski uważa, że celem realizowanym przez art. 349 TFUE jest umożliwienie przyjęcia specyficznych środków ze względu na utrudnienia strukturalne i że w konsekwencji artykuł ten może służyć za podstawę środków mających uwzględnić szczególne czynniki, które choć nie mają charakteru gospodarczego lub społecznego w ścisłym znaczeniu, specyficznym oddziałują na dany region najbardziej oddalony, przykładowo czynniki środowiskowe, takie jak klimat lub delikatny charakter jego stref morskich. Artykuł ten nie wymaga bowiem, by przewidziane w nim specyficzne środki zostały przyjęte, aby „zaradzić” specyficznej sytuacji gospodarczej lub społecznej danego regionu, lecz jedynie by „brały pod uwagę” tę sytuację.
- 54 Rząd ten wyjaśnia, że środki przewidziane w rozporządzeniu nr 1385/2013 zostały podyktowane cechami i ograniczeniami właściwymi Majotcie i są uzasadnione strukturalną sytuacją gospodarczą, społeczną i środowiskową tego regionu. Są one bowiem konieczne w szczególności do zapewnienia ochrony lokalnego ekosystemu z uwagi na jego delikatny charakter i ochrony lokalnej gospodarki ze względu na fragmentaryczny i niedostatecznie rozwinięty charakter systemów przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa, na cechy charakterystyczne floty Majotty, a także ze względu na brak rybaków i kontrolerów wyszkolonych w kontrolowaniu działalności połowowej.
- 55 Co się tyczy środków przewidzianych w dyrektywie 2013/64, mają one również odpowiedzieć na specyficzne uwarunkowania Majotty, jeżeli chodzi w szczególności o stan środowiska, zacofanie gospodarcze i brak infrastruktury, które to uwarunkowania stanowią utrudnienia strukturalne.

- 56 Jeżeli chodzi o środek ustanowiony w dyrektywie 2013/62, z jej motywów wynika, że ma on uwzględniać trudną sytuację społeczną i gospodarczą Majotty, która charakteryzuje się słabo rozwiniętym rynkiem pracy, niskim wskaźnikiem zatrudnienia ze względu na jej oddalenie, wyspiarskim charakterem, trudną topografią i klimatem, niskim produktem krajowym brutto i koniecznością uniknięcia jakiegokolwiek destabilizacji lokalnej gospodarki.
- 57 Rząd francuski dodaje, że wbrew temu, co utrzymuje Parlament, głównym celem zaskarżonych aktów nie jest zapewnienie stosowania dorobku prawa Unii do Majotty z wpływem przewidzianych w nich okresów przejściowych, gdyż to zastosowanie wynika bezpośrednio z art. 355 ust. 1 TFUE.
- 58 Rząd hiszpański wyjaśnia, że wykładnia art. 349 TFUE broniona przez Komisję uniemożliwia nadanie skuteczności temu przepisowi, ponieważ gdyby przyjąć tę interpretację, nie byłoby możliwości przyjęcia specyficznych środków w regulowanych prawem wtórnym dziedzinach „strefy wolnościowe” i „programy horyzontalne”.
- 59 Ponadto zdaniem tego rządu, jeżeli celem art. 349 TFUE jest stworzenie ram dla specyficznych środków, które mogą być przyjęte w związku ze stosowaniem traktatów, środki tymczasowe lub przejściowe uwzględniające cechy charakterystyczne danych regionów i mające zapewnić ostatecznie pełne stosowanie do nich dorobku prawa Unii mogą być tym bardziej przyjęte na podstawie tego postanowienia. W tym względzie to ostateczne postanowienie nie wprowadza rozróżnienia między środkami o treści materialnej a środkami o charakterze tymczasowym.
- 60 Co się tyczy zaskarżonych aktów, rząd hiszpański zaznacza, że ich głównym celem jest, jak wskazuje na to motyw 1 każdego z tych aktów, dostosowanie prawa wtórnego do strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty. Ponadto ze względu na to, że środki ustanowione we wspomnianych aktach mają na celu określenie warunków stosowania traktatów, w tym w zakresie prawa wtórnego, art. 349 TFUE jest rozstrzygającą podstawą prawną.
- 61 Rząd portugalski uważa, że z różnych postanowień traktatów wynika, że w braku wyraźnego postanowienia przeciwnego wyrażenia „traktaty” i „stosowanie traktatów” należy rozumieć jako oznaczające „prawo Unii” i „dorobek prawny Unii”, w tym prawo wtórne.
- 62 Poza tym kryterium przedstawione przez Parlament, które pozwalałoby na rozróżnienie między odstępstwami trwałymi a tymczasowymi, nie znajduje żadnego oparcia w tekście art. 349 TFUE.
- 63 W konsekwencji art. 349 TFUE jest właściwą podstawą prawną, której znaczenie wyraża fakt, że artykuł ten w pierwszej kolejności definiuje pojęcie „regionu najbardziej oddalonego” (identyfikacja terytoriów), w drugiej kolejności określa rzeczowy zakres stosowania środków rozróżniających (wszystkie dziedziny stosowania prawa Unii), w trzeciej kolejności ustala granice uprawnień decyzyjnych Rady (środki nie mogą „podważa[ć] integralności i spójności porządku prawnego Unii”) i w czwartej kolejności stanowi normę upoważniającą dostarczającą podstawy prawnej i określającą zarówno procedurę, którą należy podjąć (decyzja Rady na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem), jak i charakter specyficznych środków, które należy przyjąć (mają one mieć na celu złagodzenie strukturalnej nierówności danych regionów).

Ocena Trybunału

- 64 Na wstępie należy przypomnieć, że art. 52 TUE przewiduje w akapicie pierwszym, że traktaty stosuje się do państw członkowskich, a w akapicie drugim, że terytorialny zakres stosowania traktatów jest określony szczegółowo w art. 355 TFUE.

- 65 Zgodnie z art. 355 ust. 1 TFUE, zmienionym przez art. 2 decyzji 2012/419, postanowienia traktatów stosuje się do regionów najbardziej oddalonych, pośród których figuruje Majotta, zgodnie z art. 349 TFUE.
- 66 Artykuł 349 akapit pierwszy TFUE, zmieniony przez art. 2 decyzji 2012/419, stanowi, że Rada „przyjmuje specyficzne środki zmierzające w szczególności do określenia warunków stosowania niniejszego traktatu do tych regionów, w tym wspólnych polityk”.
- 67 Z art. 349 akapit pierwszy TFUE wynika również, że „specyficzne środki”, o których w nim mowa, są przyjmowane, „biorąc pod uwagę strukturalną sytuację gospodarczą i społeczną” regionów najbardziej oddalonych, „pogorszoną” pewną liczbą czynników, których „trwałość i łączne występowanie [...] poważnie szkodzą ich rozwojowi”.
- 68 Czynniki te są tym samym przedstawione w art. 349 akapit pierwszy TFUE jako elementy pogarszające strukturalną sytuację gospodarczą i społeczną regionów najbardziej oddalonych, które Rada powinna wziąć pod uwagę na podstawie art. 349 akapit trzeci TFUE, przyjmując specyficzne środki.
- 69 O ile w tych warunkach Parlament nie może skutecznie utrzymywać, że każdy specyficzny środek w rozumieniu art. 349 TFUE musi zostać uzasadniony nie tylko strukturalną sytuacją gospodarczą i społeczną danego regionu najbardziej oddalonego, lecz również istnieniem co najmniej jednego z czynników wymienionych wyczerpująco w art. 349 akapit pierwszy TFUE, właściwych temu regionowi, o tyle Rada musi być w stanie zgodnie z art. 349 akapit trzeci TFUE przedstawić elementy wykazujące związek przewidzianego specyficznego środka ze szczególnymi cechami charakterystycznymi i ograniczeniami danego regionu najbardziej oddalonego.
- 70 Poza tym w art. 349 akapit drugi TFUE wyjaśniono, że specyficzne środki przyjmowane przez Radę na podstawie art. 349 akapit pierwszy TFUE dotyczą „w szczególności polityk celnych i handlowych, polityki fiskalnej, stref wolnocłowych, polityk w dziedzinach rolnictwa i rybołówstwa, warunków zaopatrzenia w surowce i dobra konsumpcyjne pierwszej potrzeby, pomocy państwowej i warunków dostępu do funduszy strukturalnych oraz programów horyzontalnych Unii”.
- 71 Z brzmienia art. 349 TFUE wynika zatem, że pozwala on Radzie na przyjęcie w szczególności w dziedzinach wymienionych w poprzednim punkcie niniejszego wyroku, specyficznych środków mających na celu uwzględnienie strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej regionów najbardziej oddalonych.
- 72 Co się tyczy argumentacji Komisji, zgodnie z którą art. 349 TFUE pozwala jedynie na odstępstwo od stosowania przepisów prawa pierwotnego do regionów najbardziej oddalonych, a nie jak miało to miejsce w niniejszym wypadku na dostosowanie aktów prawa wtórnego do szczególnej sytuacji tych regionów, należy najpierw podkreślić, że „warunki stosowania traktatów” w rozumieniu tego artykułu należy rozumieć jako obejmujące warunki dotyczące stosowania prawa pierwotnego Unii, jak też warunki dotyczące stosowania aktów prawa wtórnego przyjętych na podstawie tego prawa pierwotnego.
- 73 Wykładnię tę potwierdza wykładnia udzielona przez Trybunał w kontekście dawnego art. 227 ust. 2 traktatu WE (zastąpionego przez art. 299 ust. 2 WE, który z kolei został zastąpiony przez art. 349 TFUE), z którego wynika, że przyznane Radzie w tym postanowieniu upoważnienie do przyjęcia specyficznych środków, które mają odpowiedzieć na potrzeby terytoriów zamorskich, odnosi się zarówno do postanowień traktatu, jak i do przepisów prawa wtórnego (wyrok Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, pkt 10).

- 74 Następnie, jak zaznaczyła Rada, wiele dziedzin wymienionych w art. 349 akapit drugi TFUE jest regulowanych aktami prawa wtórnego. Dlatego też skuteczność tego postanowienia byłaby podważona, gdyby w tych dziedzinach pozwalało ono jedynie na przyjęcie specyficznych środków, które określałyby warunki stosowania prawa pierwotnego.
- 75 W końcu, jak zaznaczył rzecznik generalny w pkt 57 opinii, nie wszystkie akty prawa wtórnego określają, wbrew temu, co utrzymuje Komisja, swój terytorialny zakres zastosowania.
- 76 Z powyższego wynika, że w braku odpowiedniego wyjaśnienia zakres stosowania aktu prawa wtórnego należy określać – jak zaznaczył między innymi rząd francuski – na podstawie art. 52 TUE i 355 TFUE.
- 77 Trybunał miał bowiem już sposobność wyjaśnić, że prawo wtórne ma co do zasady taki sam zakres stosowania jak same traktaty i stosuje się w tym zakresie ipso iure (zob. podobnie wyroki: Komisja/Irlandia, 61/77, EU:C:1978:29, pkt 46; a także Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, pkt 10).
- 78 W konsekwencji z brzmienia i celów art. 349 TFUE, jak też systematyki traktatów wynika, że w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych terytorialny zakres stosowania całości dorobku prawa Unii jest określony w szczególności przez art. 52 TUE w związku z art. 355 ust. 1 TFUE, jak też przez środki przyjęte na podstawie art. 349 TFUE.
- 79 W konsekwencji wbrew temu, co utrzymuje Komisja, art. 349 TFUE upoważnia Radę do przyjęcia specyficznych środków, które określają warunki stosowania do tych regionów nie tylko postanowień traktatów, lecz również przepisów prawa wtórnego.
- 80 Wynika z tego, że skargi Komisji w sprawach od C-133/14 do C-135/14, które opierają się wyłącznie na argumentacji przeciwnej, należy oddalić.
- 81 Co się tyczy argumentacji Parlamentu, zgodnie z którą art. 349 TFUE nie upoważnia Rady do przyjęcia środków mających jedynie na celu odroczenie stosowania do regionów najbardziej oddalonych niektórych przepisów prawa Unii, należy stwierdzić, że artykuł ten nie ogranicza uprawnień decyzyjnych Rady do jednej szczególnej kategorii środków.
- 82 Oprócz tego, że termin „środki” obejmuje każdy rodzaj działania, które może prowadzić Rada, należy bowiem podkreślić, że użycie w art. 349 TFUE terminu „w szczególności” oznacza, że autorzy traktatu FUE nie zamierzali ustalić wyczerpującego wykazu rodzajów środków, które mogą być przyjmowane na podstawie tego artykułu.
- 83 W konsekwencji Rada oraz rządy hiszpański i portugalski mają podstawy, by twierdzić, że rozróżnienie dokonane przez Parlament między odstępstwami od przepisów prawa Unii z jednej strony a zwykłym odsunięciem w czasie ich zastosowania z drugiej strony nie znajduje oparcia w brzmieniu tego przepisu.
- 84 Takie ograniczenie byłoby również sprzeczne z celami realizowanymi przez art. 349 TFUE, gdyż nie pozwala wykluczyć, że odsunięcie w czasie pełnego zastosowania prawa Unii może okazać się środkiem najbardziej odpowiednim dla uwzględnienia strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej regionu najbardziej oddalonego.
- 85 W niniejszym wypadku należy zbadać, czy zaskarżone akty odpowiadają wymaganiom określonym w pkt 67–69 niniejszego wyroku.
- 86 W pierwszej kolejności w odniesieniu do rozporządzenia nr 1385/2013 należy zaznaczyć, po pierwsze, że art. 1 pkt 1 tego rozporządzenia dodał do „Regionu 8” zdefiniowanego w rozporządzeniu nr 850/98 wody u wybrzeży Majotty będące pod władzą lub jurysdykcją Republiki Francuskiej, a po drugie, że

pkt 2 tego artykułu dodał do rozporządzenia nr 850/98 art. 34g wprowadzający zakaz używania przez statki okrężnic do połowu ławic tuńczyka oraz ryb tuńczykopodobnych wewnątrz obszaru w obrębie 24 mil od wybrzeży Majotty, mierzonych od linii podstawowych, od których mierzone są wody terytorialne.

- 87 W tym względzie z interpretowanych łącznie motywów 3 i 7 rozporządzenia nr 1385/2013, tak jak wyjaśniła je Rada przed Trybunałem, wynika, że celem tych zmian jest ochrona ławic dużych migrujących gatunków ryb w pobliżu Majotty na rzecz floty lokalnej, która jako słabo rozwinięta flota taklowców nie może konkurować z flotami zagranicznymi. Wynika z tego, że wspomniane środki zostały przyjęte z uwzględnieniem strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty. Rada mogła więc zgodnie z prawem oprzeć się na art. 349 TFUE w celu ich przyjęcia.
- 88 Po drugie, art. 2 rozporządzenia nr 1385/2013 dodał do art. 35 rozporządzenia nr 1379/2013 ust. 6, który przewiduje, że do dnia 31 grudnia 2021 r. ust. 1, 2 i 3 tego ostatniego artykułu nie mają zastosowania do produktów oferowanych konsumentom finalnym w sprzedaży detalicznej na Majotcie.
- 89 Jak wynika z motywu 4 rozporządzenia nr 1385/2013, środek ten został uzasadniony przez Radę koniecznością tego, by uwzględnić „fragmentaryczne i niedostatecznie rozwinięte majotyjskie strategie wprowadzania do obrotu”, oraz uniknięcia, by zbyt wczesne zastosowanie przepisów dotyczących etykietowania produktów rybołówstwa nie oznaczało dla detalistów obciążenia nieproporcjonalnego do informacji, które byłyby przekazywane konsumentowi.
- 90 Środek taki został więc przyjęty z uwzględnieniem strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty. Wynika z tego, że Rada mogła oprzeć się na art. 349 TFUE, by przyjąć ten środek.
- 91 Po trzecie, mając na uwadze, że Parlament nie kwestionuje, iż środki zawarte w art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1385/2013 mogły być oparte na art. 349 TFUE, Trybunał nie musi weryfikować, czy środki te zostały przyjęte zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 67–69 niniejszego wyroku.
- 92 W zakresie, w jakim Parlament zaprzecza, by przewidziane w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 1385/2013 dodanie wpisów dotyczących Majotty, zawartych w załączniku do tego rozporządzenia, do tabeli w załączniku II do rozporządzenia nr 1380/2013 mogło być oparte na art. 349 TFUE, należy zaznaczyć, że środek ten stanowi wraz ze środkami przewidzianymi w art. 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1385/2013 nierozdzielalną całość i że ma on – jak zaznaczył rzecznik generalny w pkt 81 opinii – charakter akcesoryjny względem tych ostatnich środków.
- 93 W tych warunkach Parlament nie może zarzucać Radzie, że oparła się na art. 349 TFUE celem przyjęcia zespołu środków przewidzianych w art. 3 rozporządzenia nr 1385/2013.
- 94 Po czwarte, należy zaznaczyć, że przesunięcie przez art. 4 rozporządzenia nr 1385/2013 na dzień 1 stycznia 2021 r. wejścia w życie na Majotcie art. 4 rozporządzenia nr 1069/2009 zostało uzasadnione przez Radę zgodnie z motywem 8 pierwszego z tych rozporządzeń tym, iż Majotta nie posiada żadnej zdolności przemysłowej do przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego.
- 95 Środek taki został więc przyjęty z uwzględnieniem strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty. Wynika z tego, że posłużenie się art. 349 TFUE jako podstawą prawną tego środka było zgodne z prawem Unii.
- 96 W drugiej kolejności, co się tyczy tego, czy przepisy dyrektywy 2013/64 odpowiadają wymaganiom wspomnianym w pkt 67–69 niniejszego wyroku, należy przypomnieć – jak słusznie podnosi Parlament – że Rada dokonała w art. 1–6 tej dyrektywy zmian dyrektyw 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 i 2011/24 celem odsunięcia w czasie pełnego stosowania w odniesieniu do Majotty niektórych z zawartych w nich przepisów.

- 97 Zmiany te były uzasadnione w sposób ogólny zgodnie z motywem 2 dyrektywy 2013/64 koniecznością tego, by „uwzględnić specyficzną sytuację Majotty w zakresie stanu środowiska, który wymaga znacznej poprawy w celu zapewnienia zgodności z celami środowiskowymi określonymi w prawie Unii, na co potrzeba więcej czasu”.
- 98 Poza tym odrębne uzasadnienia dla każdej z tych zmian zostały przedstawione przez Radę w motywach 3–9 dyrektywy 2013/64.
- 99 I tak w motywie 3 tej dyrektywy, który odnosi się do zmian wprowadzonych w dyrektywie 91/271, wskazano, że szczególna sytuacja strukturalna i gospodarcza Majotty, jeżeli chodzi o oczyszczanie ścieków komunalnych, nie odpowiada wymaganiom tej ostatniej dyrektywy.
- 100 W motywie 4 dyrektywy 2013/64, odnoszącym się do zmian wprowadzonych w dyrektywie 1999/74, zaznaczono, że w zakresie ochrony kur niosek wymagane są znaczne nakłady inwestycyjne i prace przygotowawcze, aby doprowadzić do zgodności sytuacji na Majotcie z wymaganiami tej ostatniej dyrektywy.
- 101 W motywie 5 dyrektywy 2013/64, odnoszącym się do zmian wprowadzonych w dyrektywie 2000/60, Rada podkreśliła, że z uwagi na szczególną sytuację strukturalną i gospodarczą Majotty należy przyznać Republice Francuskiej wystarczająco dużo czasu na przyjęcie i wdrożenie środków zapewniających zgodność planów gospodarowania wodami w dorzeczu z wymaganiami tej ostatniej dyrektywy.
- 102 W motywie 6 dyrektywy 2013/64, odnoszącym się do zmian wprowadzonych w dyrektywie 2006/7, podkreślono, że do zapewnienia zgodności z wymogami tej ostatniej dyrektywy konieczna jest znaczna poprawa stanu wód powierzchniowych na Majotcie, gdyż na jakość wód w kąpieliskach ma wpływ szczególna sytuacja społeczna i gospodarcza tego regionu.
- 103 W motywie 7 dyrektywy 2013/64, odnoszącym się do zmian wprowadzonych w dyrektywie 2006/25, Rada zaznaczyła, że z uwagi na aktualną specyficzną sytuację społeczną i gospodarczą Majotta nie dysponuje zapleczem technicznym pozwalającym na wdrożenie środków niezbędnych do zapewnienia zgodności z tą dyrektywą w dziedzinie sztucznego promieniowania optycznego.
- 104 W końcu w motywie 9 dyrektywy 2013/64, odnoszącym się do zmiany wprowadzonej w dyrektywie 2011/24, Rada wyjaśniła, że jej transpozycja wymaga przeprowadzenia szeregu dostosowań w celu zapewniania pacjentom ciągłości opieki i potrzebnych im informacji.
- 105 Należy stwierdzić, że środki zawarte w dyrektywie 2013/64, którymi Rada zmieniła dyrektywy 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 i 2011/24, zostały przyjęte z uwzględnieniem strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty. W konsekwencji Rada słusznie oparła się na art. 349 TFUE celem przyjęcia tych środków.
- 106 W świetle powyższych rozważań z celów i treści zaskarżonych aktów wynika, że zawarte w nich środki zostały przyjęte z uwzględnieniem strukturalnej sytuacji gospodarczej i społecznej Majotty w rozumieniu art. 349 akapit pierwszy TFUE.
- 107 Parlament nie może więc utrzymywać, że ani art. 1, 2 i 4 rozporządzenia nr 1385/2013, ani dyrektywa 2013/64 nie mogły zgodnie z prawem mieć za podstawę prawną art. 349 TFUE.
- 108 W konsekwencji skargi Parlamentu w sprawach C-132/14 i C-136/14 również należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 109 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 110 Ponieważ Rada wniosła o obciążenie Parlamentu i Komisji, a te dwie ostatnie instytucje przegrały sprawy od C-132/14 do C-136/14, należy obciążyć je kosztami poniesionymi przez Radę w związku z tymi sprawami.
- 111 Zgodnie z art. 140 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska i Republika Portugalska pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Skargi w sprawach od C-132/14 do C-136/14 zostają oddalone.**
- 2) **Parlament Europejski zostaje obciążony kosztami poniesionymi przez Radę Unii Europejskiej w związku ze sprawami C-132/14 i C-136/14.**
- 3) **Komisja Europejska zostaje obciążona kosztami poniesionymi przez Radę Unii Europejskiej w związku ze sprawami od C-133/14 do C-135/14.**
- 4) **Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska i Republika Portugalska pokrywają własne koszty.**

Podpisy